

Informacja
Priorytety Województwa Zachodniopomorskiego
do Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego

Biorąc pod uwagę:

1. Rezolucję legislacyjną Parlamentu Europejskiego w sprawie Strategii dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach Wymiaru Północnego, z dnia 16 listopada 2006 roku;
2. Konkluzję Prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Brukseli 14 grudnia 2007 r.;
3. Spójność i konkurencyjność regionu Morza Bałtyckiego *Wkład Rządu RP w prace nad Strategią UE dla regionu Morza Bałtyckiego*, Warszawa czerwiec 2008 r.;
4. Stanowisko Konwentu Marszałków Województw RP w sprawie *Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego*, Maciejewo, 20 czerwca 2008 r.;
5. Uchwałę Nr XXX/372/06 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 czerwca 2006r. w sprawie przyjęcia Rezolucji IV Forum Parlamentów Południowego Bałtyku;
6. Uchwałę Nr VII/84/07 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 czerwca 2007r. w sprawie przyjęcia Rezolucji z V Forum Parlamentów Południowego Bałtyku.;
7. Uchwałę Nr XX/218/08 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 17 czerwca 2008 r w sprawie przyjęcia Rezolucji z VI Forum Parlamentów Południowego Bałtyku;
8. Program wojewódzki pn. "Strategia Rozwoju Gospodarki Morskiej Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015";
9. Regionalną Strategię Innowacyjności w Województwie Zachodniopomorskim;
10. Zapisy Strategii Lizbońskiej i Goeteborskiej;
11. Białą Księgą Energii Odnawialnej z dnia 11 listopada 1997 r. *Energia dla przyszłości – odnawialne źródła energii*";
12. Zieloną Księgą. Europejska Strategia na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii z dnia 8 marca 2006 r.;
13. Stanowisko Konwentu Marszałków RP, 12-13 Maj 2008 r. w sprawie: zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez rozwój energetyki odnawialnej oraz sieci elektroenergetycznych;
14. Uchwała Nr 404/08 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie: przyjęcia „Założeń do Programu energetyki odnawialnej w oparciu o surowce odnawialne energii, wody i wiatru”;
15. Polityka energetyczna Polski do roku 2030 (projekt) oraz Polityka Energetyczna Polski do roku 2025;
16. Projekt dyrektywy ramowej z dnia 23 stycznia 2008 r. dotyczącej promocji wykorzystania OZE (wskaźnik od osiągnięcia do 2020 roku – udział OZE w całkowitym zużyciu energii 20 % dla całej UE a dla Polski proponuje się ten wskaźnik na razie na poziomie 15%.

Uznając, że Region Morza Bałtyckiego:

- a) cechuje się wysokim potencjałem gospodarczym, innowacyjnym, wykształcenia mieszkańców, obecnością liczących się ośrodków naukowo-badawczych wysoką stopą zatrudnienia stawiającym go wśród globalnych liderów konkurencyjności;
- b) szybko podąża ku realizacji celów Strategii Lizbońskiej szczególnie jako społeczeństwo informacyjne, obywatelskie, a także w sferze działań na rzecz zrównoważonego i racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych;
- c) stanowi jeden z najbardziej zróżnicowanych społecznie i gospodarczo obszarów Europy;
- d) stanowi jeden z najcenniejszych w Europie obszarów pod względem wielkości bogactw naturalnych oraz bioróżnorodności;
- e) stanowi wyjątkowy w skali europejskiej i globalnej obszar intensywnego rozwoju różnorodnych form współpracy międzynarodowej, międzyregionalnej i transgranicznej;
- f) stoi przed istotnym wyzwaniem związanym z pogłębianiem współpracy z państwami spoza UE, szczególnie z Rosją;
- g) obejmuje polskie regiony nadbałtyckie jak i te, które wnoszą istotny wkład w jego rozwój;
- h) staje się w coraz większym stopniu nie tylko wspólnotą państw, ale przede wszystkim wspólnotą regionów, które wyraźnie decydują o jego obliczu.

Zdecydowanie popiera:

- a) i z zadowoleniem przyjmuje jako województwo o najdłuższej linii brzegowej Morza Bałtyckiego inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą powstania Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego, która tworzy podstawę realnej współpracy gospodarczej, naukowej, kulturalnej i społecznej pomiędzy regionami nadbałtyckim;
- b) integracyjny transparentny wymiar strategii mającej na celu stworzenie dogodnych warunków dla zorientowanego na wzrost gospodarczo, socjalnie i ekologicznie zrównoważonego rozwoju Regionu Morza Bałtyckiego. W tym celu niezbędna jest świadomość morską Regionu Bałtyckiego, z której rozwinie się bazująca na historii regionów, nowa bałtycka tożsamość, która odkryje i wykorzysta szczególne walory tego regionu.

Biorąc pod uwagę:

- a) specyfikę Województwa Zachodniopomorskiego i jego geograficzne usytuowanie;
- b) istniejące umowy i porozumienia międzynarodowe.

Uznajemy, że Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego powinna uwzględniać następujące kierunki działań w czterech priorytetach strategii;

I. ZINTEGROWANA POLITYKA MORSKA W REGIONIE MORZA BAŁTYCKIEGO

- powinna mieć wielowymiarowy charakter,
- ponadgranicznej współpracy regionów w płaszczyźnie poziomej,
- współpracy pomiędzy szczeblami regionalnymi, narodowymi, europejskimi i międzynarodowymi w ujęciu pionowym,

- ponadsektorowej współpracy pomiędzy instytucjami sektorów rybołówstwa, przemysłu okrętowego, szkolnictwa morskiego, administracji morskiej, transportu morskiego,
- ścisłej współpracy pomiędzy przedstawicielami polityki, nauki, gospodarki i innych środowisk,

gdzie Region Morza Bałtyckiego do 2015 r. będzie przykładem morskiego europejskiego regionu modelowego, regionu pilotażowego godzącego konkurencyjną gospodarkę morską ze skuteczną ochroną morskich ekosystemów.

Strategia powinna uwzględniać w szczególności:

1. **Utworzenie Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego;**
  2. **Modernizacja portów poprzez inwestycje i zmiany w strukturze organizacyjno-prawnej, w tym budowa portu zewnętrznego z terminalem LNG w Świnoujściu i modernizacja toru wodnego Świnoujście–Szczecin do głębokości technicznej 12,5 m;**
  3. **Równoważenie systemu transportowego poprzez wzmocnienie pozycji konkurencyjnej żeglugi śródlądowej w Województwie Zachodniopomorskim;**
  4. **Zdynamizowanie rozwoju małych portów morskich zachodniopomorskiego wybrzeża;**
  5. Wspieranie inicjatyw zmierzających do wykorzystania, w sektorze gospodarki morskiej, potencjału przemysłu stoczniowego;
  6. Usprawnienie systemu transportu morskiego;
  7. Zwiększenie udziału żeglugi śródlądowej w obsłudze portów i przystani ujścia Odry;
  8. Prowadzenie badań rozwojowych w obszarze gospodarki morskiej;
  9. Kształcenie i wychowanie wysokowykwalifikowanej kadry dla potrzeb gospodarki morskiej;
  10. Ochrona brzegów morskich i wód Morza Bałtyckiego;
  11. Monitoring środowiska morskiego i przybrzeżnego;
  12. Edukacja ekologiczna i promocja ekoturystyki;
  13. **Rozwój i promocja Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego jako obszaru innowacyjnej gospodarki turystycznej;**
  14. Ochrona zasobów i rozwój zasobów rybnych oraz innych organizmów Morza Bałtyckiego;
  15. Poprawa efektywności sektora rybołówstwa oraz podniesienie konkurencyjności polskiego przetwórstwa rybnego;
  16. **Zabezpieczenie odpowiednich warunków wykorzystywania zasobów Morza Bałtyckiego stosownie do zasad zrównoważonego rozwoju z wykorzystaniem narzędzi planowania przestrzennego w odniesieniu do obszarów morskich;**
  17. Rozwinięcie świadomości klastrowej w tym ustanowienie forum współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów.
- II. **KREACJA OSI ROZWOJU POPRZEZ WPISANIE ŚRODKOWOEUROPEJSKIEGO KORYTARZA TRANSPORTOWEGO CETC DO PANAEUROPEJSKIEJ SIECI TRANSPORTOWEJ.**

Środkowoeuropejski Korytarz Transportowy CETC, z racji swojego przebiegu i potencjału, odgrywa znaczącą rolę w obsłudze potrzeb przewozowych krajów Regionu Morza Bałtyckiego w ich relacjach z krajami środkowej i południowej Europy.

- Porty w Szczecinie i Świnoujściu, będąc naturalnym węzłem transportowo - logistycznym Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego (CETC), posiadają wielki potencjalny atut w postaci położenia na najkrótszej drodze w osi północ - południe. Jednak aby ten atut wykorzystać potrzebna jest poprawa dostępu do tych portów tak, aby były w stanie sprawnie obsługiwać już

istniejący i wciąż rosnący ruch towarowy pomiędzy południem i północą Europy. W Zachodniopomorskim dotyczy to przede wszystkim drogi S3, linii kolejowych E59 i CE59, Odrzańskiej Drogi Wodnej oraz autostrady morskiej Świnoujście - Ystad.

- Inicjatywa Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego promuje rozwój intermodalnych sieci południe-północ jako podstawę rozwoju regionalnego w Europie Środkowej poprzez: poprawę sieci połączeń, rozwój współpracy w dziedzinie logistyki transportu multimodalnego, promowanie mobilności bezpiecznej i zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju, rozwój policentrycznych struktur współpracy terytorialnej, opracowanie nowych synergii obejmujących interesariuszy i wspierających powstawanie silnych stref ekonomicznych (takich jak ośrodki metropolitalne oraz centra gospodarcze w regionie, uniwersyteckie ośrodki myśli naukowo-technicznej). Powyższe działania, nawiązując do zapisów Strategii Lizbońskiej i Goeteborskiej, są namacalnym środkiem stymulującym planowanie w korytarzach transportowych obszaru Bałtyku Południowego, co ma prowadzić do zwiększonej dostępności, poprawy spójności terytorialnej, integracji i konkurencyjności obszaru bałtyckiego.
- Infrastruktura korytarza CETC na obszarze Polski stanowi tzw. „pomost morsko-ładowy” między krajami skandynawskim a krajami środkowej i południowej Europy oraz ma, w szerszym ujęciu, decydujące znaczenie dla rozwoju wymiany gospodarczej w układzie północ – południe Europy.
- Zważywszy na utrzymujące się trendy, aktywna polityka w Korytarzu umożliwi generowanie impulsów gospodarczych i wykorzystanie szans rozwoju przestrzennego. Jednocześnie winien to być Polski wkład w realizację „Europejskiej Koncepcji Rozwoju Przestrzennego” oraz „Terytorialnej Agendy Unii Europejskiej”, a także w zrównoważony rozwój socjoekonomiczny w skali europejskiej.

III. ZINTEGROWANA POLITYKA ENERGETYCZNA W REJONIE MORZA BAŁTYCKIEGO

Energetyczny system przesyłowy Regionu Morza Bałtyckiego z uwagi na konieczność zachowania bezpieczeństwa energetycznego i połączeń międzynarodowych wymaga:

- wspierania inicjatyw dążących do zmniejszenia zależności od dostaw nośników energii z jednego kierunku, w celu uniknięcia problemu wyizolowania rynków energetycznych niektórych państw Regionu Morza Bałtyckiego, wynikających z faktu, iż system energetyczny państw bałtyckich jest w ograniczonym zakresie połączony z systemem innych państw członkowskich. Niezbędna jest zatem budowa infrastruktury przesyłowej między państwami Regionu Morza Bałtyckiego, która umożliwi powstanie wspólnego rynku energii i solidarne działanie między państwami członkowskimi w sytuacjach kryzysowych.

Rozbudowa połączeń transgranicznych z uwzględnieniem aspektów ekologicznych ułatwi realizację inicjatyw energetycznych, do których należą przede wszystkim:

- pierwszy nad Bałtykiem, w Świnoujściu terminal regazyfikacji LNG,
- gazociąg *Baltic Pipe* - w kontekście planowanej rewizji podstawy prawnej w sprawie transeuropejskich sieci energetycznych uzasadnione będzie nadanie *Baltic Pipe* statusu projektu priorytetowego Trans-European Networks.
- most elektroenergetyczny Litwa- Polska- Niemcy w celu zamknięcia tzw. pierścienia bałtyckiego umożliwiającego pełną integrację państw bałtyckich z wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej w Unii Europejskiej.

Zrównoważony rozwój odnawialnych źródeł energii w państwach Regionu Morza Bałtyckiego determinuje potrzebę:

- zwiększenia do 2020 roku udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii w Unii Europejskiej,
- wzmocnienia systemu elektroenergetycznego poprzez budowę lub rozbudowę sieci w celu włączenia do systemu energii wytwarzanej w źródłach odnawialnych, w tym głównie z dużych farm wiatrowych, solarnych, hydroelektrowni, geotermii,
- łączenia siłowni wiatrowych w wielkopowierzchniowe obszary w celu znacznego zminimalizowania strat transportowych prądu zmiennego na dużych odległościach,

- wspierania farm wiatrowych offshore, z poszanowaniem walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i umów międzynarodowych,
- stworzenia transgranicznej sieci współpracy gospodarczej i naukowo-badawczej ułatwiającej rozwój innowacyjnych technik i technologii,
- zwiększenia świadomości społecznej dla akceptacji rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz inicjowanie większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Efektywność energetyczna państw Regionu Morza Bałtyckiego wymaga stymulowania działań na rzecz rozwoju wysokosprawnej kogeneracji, zmniejszenia strat sieciowych w przesyłach i dystrybucji oraz budowy jednostek wytwórczych o wysokich sprawnościach.

Podsumowanie

Województwo Zachodniopomorskie zdecydowanie popiera inicjatywę Komisji UE dotyczącą Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach Wymiaru Północnego. Równocześnie stoi na stanowisku, że należy dążyć do zharmonizowania różnorodnych działań politycznych i prawnych, programów i planów działań, istniejących na płaszczyźnie europejskiej, odnośnie planowanej Strategii, z zachowaniem fundamentalnych zasad UE, tj.: „zasady zrównoważonego rozwoju regionów” oraz zasady synergii. Istotą tego rozwoju jest wzajemne uzupełnianie się wzrostu gospodarczego, dobrobytu społecznego i ochrony środowiska.

Równocześnie jesteśmy gotowi do dalszego aktywnego włączenia się w partnerski proces uzgadniania i realizacji strategii.